

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความยั่งยืน
ผู้กฟนต้องค้การของพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้าง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งมีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบตัดขวาง (Cross sectional Study) ณ. เวลาที่ทำการศึกษา ผู้วิจัยใช้ประชากรที่ศึกษา คือ พยาบาลวิชาชีพอัตราจ้างในโรงพยาบาลชุมชนและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดมหาสารคาม มีรายละเอียดดังนี้ (ข้อมูล ณ เดือน มีนาคม 2556)

โรงพยาบาลชุมชนมีทั้งสิ้นจำนวน 10 แห่งดังนี้

1. โรงพยาบาลแຄคำ	มีพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้าง จำนวน 11 คน
2. โรงพยาบาลโกสุมพิสัย	มีพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้าง จำนวน 25 คน
3. โรงพยาบาลกันทรวิชัย	มีพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้าง จำนวน 15 คน
4. โรงพยาบาลเชียงยืน	มีพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้าง จำนวน 18 คน
5. โรงพยาบาลบรบือ	มีพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้าง จำนวน 35 คน
6. โรงพยาบาลนาเชือก	มีพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้าง จำนวน 17 คน
7. โรงพยาบาลพยัคฆภูมิพิสัย	มีพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้าง จำนวน 21 คน
8. โรงพยาบาลวาปีปทุม	มีพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้าง จำนวน 29 คน
9. โรงพยาบาลนาคูร	มีพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้าง จำนวน 8 คน
10. โรงพยาบาลยางสีสุราช	มีพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้าง จำนวน 3 คน

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแบ่งเป็น

1. อำเภอโกสุมพิสัย	มีพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้าง จำนวน	3 คน
2. อำเภอกันทรวิชัย	มีพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้าง จำนวน	5 คน
3. อำเภอเชียงยืน	มีพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้าง จำนวน	4 คน
4. อำเภอบรบือ	มีพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้าง จำนวน	7 คน
5. อำเภอกุฉินารายณ์	มีพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้าง จำนวน	6 คน
6. อำเภอนาเชือก	มีพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้าง จำนวน	7 คน
7. อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย	มีพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้าง จำนวน	12 คน
8. อำเภอวาปีปทุม	มีพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้าง จำนวน	8 คน
9. อำเภอนาคู	มีพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้าง จำนวน	4 คน
10. อำเภอยางสีสุราช	มีพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้าง จำนวน	2 คน

โดยศึกษาทุกหน่วยประชากร รวมประชากรทั้งสิ้น 240 คน เนื่องจากในเดือนเมษายน พ.ศ. 2556 มีพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้างได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการ จึงเหลือประชากรที่ศึกษา 157 ราย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการ ทบทวนเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความยืดหยุ่นผูกพันต่อองค์กร ประกอบไปด้วยแบบสอบถาม 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลประชากร เป็นคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรสระยะเวลาการทำงาน และรายได้ต่อเดือน (เงินค่าตอบแทนทุกประเภทที่ได้รับจาก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและโรงพยาบาลชุมชนในแต่ละเดือน)

ส่วนที่ 2 ระดับแรงจูงใจในการทำงาน ประกอบไปด้วย ปัจจัยจูงใจและปัจจัยก้ำจุน โดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีของเฮิร์ชเบอร์ก เป็นลักษณะของแบบสอบถามเป็นข้อคำถามแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ประกอบด้วยคำถาม 72 ข้อ แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ

2.1 ปัจจัยจูงใจในการทำงาน จำนวน 30 ข้อ ประกอบไปด้วย

ความสำเร็จในการทำงาน	จำนวน 7 ข้อ
การยอมรับนับถือ	จำนวน 6 ข้อ
ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	จำนวน 6 ข้อ
ความรับผิดชอบ	จำนวน 5 ข้อ
ความก้าวหน้าของงาน	จำนวน 6 ข้อ

2.2 ปัจจัยค้ำจุนในการทำงาน จำนวน 42 ข้อ ประกอบไปด้วย

ผลตอบแทนการทำงาน	จำนวน 6 ข้อ
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	จำนวน 6 ข้อ
วิธีการปกครองบังคับบัญชา	จำนวน 6 ข้อ
นโยบายและการบริหารงาน	จำนวน 4 ข้อ
สภาพการทำงาน	จำนวน 6 ข้อ
สถานภาพของอาชีพ	จำนวน 5 ข้อ
ความมั่นคงในการทำงาน	จำนวน 5 ข้อ
ชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว	จำนวน 4 ข้อ

โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนระดับการรับรู้ปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุน ดังนี้

ข้อความเชิงบวก

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อความเชิงลบ

- 1 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- 2 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 4 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 5 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นแบ่งเป็น 5 ช่วง ดังนี้
(ประคอง กรรณสูตร, 2542)

ช่วงคะแนน	ความหมาย
4.50-5.00	มีแรงจูงใจในการทำงานในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	มีแรงจูงใจในการทำงานในระดับมาก
2.50-3.49	มีแรงจูงใจในการทำงานในระดับปานกลาง
1.50-2.49	มีแรงจูงใจในการทำงานในระดับน้อย
1.00-1.49	มีแรงจูงใจในการทำงานในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร เป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ เพื่อสอบถามความเห็นเกี่ยวกับความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร จำนวน 23 ข้อ ได้แก่

ความยึดมั่นผูกพันด้านจิตใจ	จำนวน 8 ข้อ
ความยึดมั่นผูกพันด้านการคงอยู่	จำนวน 8 ข้อ
ความยึดมั่นผูกพันด้านบรรทัดฐาน	จำนวน 7 ข้อ

โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนระดับความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรดังนี้

ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด	1 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
4 หมายถึง เห็นด้วยมาก	2 หมายถึง เห็นด้วยมาก
3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง	3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย	4 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด	5 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นแบ่งเป็น 5 ช่วง ดังนี้
(ประคอง กรรณสูตร, 2542)

ช่วงคะแนน	ความหมาย
4.50-5.00	มีความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรมากที่สุด
3.50-4.49	มีความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรมาก
2.50-3.49	มีความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรปานกลาง
1.50-2.49	มีความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรน้อย
1.00-1.49	มีความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรน้อยที่สุด

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัย ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบเนื้อหาปรับปรุงแก้ไข ให้ตรงกับเรื่องที่ต้องการวัด ให้ครอบคลุมเนื้อหา ความถูกต้องเหมาะสมของภาษา ความถูกต้องของการวัดเกณฑ์การให้คะแนน และวิเคราะห์หาค่า IOC โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

นำข้อคำถามที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.50-1.00 มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขตามข้อพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

3.2 การตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญไปทดสอบใช้กับพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาความเที่ยงของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach s method) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เป็นรายด้านดังนี้

ปัจจัยจิตใจ ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม = 0.81

ปัจจัยค้ำจุน ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม = 0.89

ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม = 0.90

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้างที่ปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและโรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดมหาสารคาม มีขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูลดังต่อไปนี้

4.1 ทำหนังสือขอเก็บข้อมูลจากประธานกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เสนอนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดมหาสารคาม เพื่ออนุญาตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และโรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดมหาสารคาม

4.2 ทำหนังสือถึงนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดมหาสารคามเพื่อขอเก็บข้อมูลพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้างทั้งจังหวัด โดยมีพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้างแต่ละพื้นที่เป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลส่งกลับ ในกรณีเกิดความล่าช้าประสานโดยโทรศัพท์ ใช้เวลาเก็บข้อมูล จากวันที่ 1-10 มิถุนายน 2556

4.3 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด 145 ฉบับ ตรวจสอบความสมบูรณ์ ของแบบสอบถามพบมีข้อมูล 136 ฉบับ ที่มีความสมบูรณ์ของข้อมูลจึงคัดตามสอบถามข้อมูลให้ครบถ้วนคิดเป็นร้อยละ 92.36 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด จากนั้นนำผลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

5.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณของตัวแปรที่นำมาศึกษา ได้แก่

5.1.1 ความถี่ (Frequency)

5.1.2 ร้อยละ (Percentage)

5.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

5.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา สถิติที่ใช้คือ

5.2.1 ทดสอบไค – สแควร์ (Chi – square test = χ^2) ใช้ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามที่เป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ ได้แก่ สถานภาพสมรส

5.2.2 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient, r) ใช้หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่เป็นตัวแปรเชิงปริมาณกับตัวแปรตามที่เป็นตัวแปรเชิงปริมาณ มีระดับการวัดเป็นอันดับภาคขึ้น ได้แก่ อายุ ระยะเวลาการทำงาน และรายได้ต่อเดือน ความสำเร็จในการทำงาน การยอมรับนับถือลักษณะงานที่ปฏิบัติ ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าของงาน ผลตอบแทนจากการทำงาน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล วิธีการปกครองบังคับบัญชา นโยบายและการบริหารงาน สภาพการทำงาน สถานภาพของอาชีพ ความมั่นคงในการทำงาน ชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัวกับความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรของพยาบาลวิชาชีพอัตราจ้าง จังหวัดมหาสารคามโดยกำหนดให้มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) ที่ระดับ 0.05

